

Kako uporabljamo dvopasovna krožna križišča, konkretno prvo soboško?

Vedno je enkrat prvič. Tudi v Soboti smo dobili prvo dvopasovno krožno križišče. Zakaj dvopasovno? Da bi bil promet skozenj še bolj tekoč, saj bi naj bila propustnost takega križišča večja. Pa ne na račun manjše varnosti, ali večjega obremenjevanja okolja. Ravno obratno.

Zakaj kapaciteta našega prvega dvopasovnega rondoja ni optimalno izkoriščena? Razlogov je več.

- V vseh treh smereh so dokaj blizu semaforizirana križišča, kjer se bodo kolone vozil ob prometnih konicah ciklično ustavljale.
- Vse ceste, ki se stekajo v novo dvopasovno krožišče so enopasovne, oz. imajo dva prometna pasova v eni smeri, na relativno kraki razdalji od krožišča.
- Prometna signalizacija za prvo vožnjo skozi krožišče ni najbolj razumljiva in informativna. Na obvestilnih tablah bi lahko bil označen tudi drugi prometni pas. Na vpadnici pa še nerodno zakriva obvestilno tablo znak za omejitev hitrosti.
- Vozniki novo križišče še ne uporabljamo enako. Nekateri se ustavljajo po nepotrebem, drugi izsiljujejo prednost, tretji se vozijo v napačni smeri, naslednji nepravilno informirajo ostale voznike o svojih namerah, nekateri divje prečkajo prometne pasove, veliko se jih pa križišča izogiba in tako po nepotrebem obremenjujejo druga križišča in ulice.

Ko se približujemo s svojim vozilom krožnemu križišču, če je več pasovno še toliko bolj, je pomembno, da se pravočasno odločimo na katerem izvozu bomo zapustili krožno križišče, oz. da se pravočasno razporedimo na optimalni prometni pas. Pri tem so nam običajno v veliko pomoč obvestilne table pred križiščem. Žal so v našem primeru te obvestilne table nerodno postavljene, obenem pa tudi pomanjkljive vsebine. Zato niso v pomoč voznikom, ki se prvič peljejo skozi križišče.

Vozilom, ki želijo zapeljati v krožno križišče je s prometnim znakom odvzeta prednost, se pa ne zahteva ustavljanje v vsakem primeru. V krožnem križišču je tudi označena obvezna smer vožnje. Ob vstopu morajo vsa vozila obvezno zaviti desno, zato smerokaza ni potrebno vključevati. Niti desnega, še manj pa levega. Desni smerokaz lahko uporabimo že pri vходу v krožišče le izjemoma, če bomo križišče zapustili že na prvem izvozu, ki je

zelo blizu. V tem primeru se bomo v dvopasovno krožno križišče vključili po zunanjem pasu. Torej se bomo križišču že približevali po desnem prometnem pasu. Levi, oz. notranji prometni pas je namenjen voznikom, ki nameravajo zapustiti krožišče na naslednjih izvozih, ali se želijo v krožišču polkrožno obrniti. Če seveda to ni s prometnim znakom prepovedano. Na ta način povečamo kapaciteto, oz. pretočnost takšnega križišča, zmanjšamo porabo goriva in po nepotrebnem dodatno ne obremenjujemo našega okolja. Če se približujemo krožnemu križišču po desnem prometnem pasu, bomo v samem krožišču zapeljali obvezno na zunanji prometni pas. Še prej bomo odstopili prednost vsem vozilom, ki bodo pripeljala po krožišču z naše leve po zunanjem (našem) prometnem pasu, pa nimajo vključenega desnega smerokaza, s katerim bi nas obveščala, da zapuščajo krožišče v smeri iz katere prihajamo.

V primeru, da bomo v krožišču uporabili notranji prometni pas, se moramo pred krožiščem pravočasno razvrstiti na levi prometni pas. Prednost bomo odstopili vsem vozilom, ki pripeljejo z naše leve, tako po zunanjem, kot po notranjem prometnem pasu.

Krožišče praviloma zapuščamo z zunanjega (desnega) prometnega pasu.

Desni smerokaz bomo vključili preden bomo zapustili krožišče, vendar ne prej in ne pozneje, ko bomo odpeljali mimo »našega« predzadnjega izvoza.

V primeru, da se vozimo po notranjem prometnem pasu, se bomo morali pravočasno razvrstiti na zunanji prometni pas, da bomo lahko pravilno zapustili krožišče. Če bi vsi vozniki dosledno uporabljali zunanji prometni pas za zapuščanje krožišča, bi bilo optimalno se prerazporediti iz notranjega na zunanji prometni pas, takoj ko bi se odpeljali mimo »našega« predzadnjega izvoza. Zamenjavo prometnega pasu opravimo na najbolj varen način za sebe in za druge voznike. S pogledom v notranje in ustrezno zunanje ogledalo, ter s pogledom čez rame, se prepričamo, da je prometni pas, na katerega želimo zapeljati prost. O svoji nameri pravočasno obvestimo voznike za sabo z ustreznim smerokazom. V primeru, da nam ne uspe pravočasno zasesti zunanji prometni pas, se nikakor ne bomo v krožišču ustavili. V tem primeru se bomo odpeljali še en krog.

V našem dvopasovnem krožnem križišču sta na izvozu v smeri BTC-ja, prometna pasova med sabo ločena s polno črto!

V takem primeru smemo, izjemoma zapustiti krožno križišče tudi z notranjega prometnega pasu. Vozil na zunanjem prometnem pasu ne bomo ovirali, saj ne smejo nadaljevati vožnje v krožišču, ker jim to prepoveduje polna črta.

Tem vozilom, ki so na zunanjem (desnem) prometnem pasu in zavijejo iz krožišča v smeri BTC-ja, se prometni pas kmalu zaključí. Vozniki na levem prometnem pasu, ki vodi naprej, so dolžni spuščati voznike z desnega prometnega pasu pred sebe, po sistemu zadrge, torej izmenično. Le ti pa naj ne bi prezgodaj rinili na levi prometni pas in ga s tem še dodatno skrajševali.

Hkrati opozorilo voznikom, ki ne želijo zapustiti krožišča v smeri BTC-ja! V tem primeru morajo obvezno zapeljati pravočasno na notranji levi prometni pas. To najbolje lahko storijo s pravilno postavitvijo (zasedbo levega prometnega pasu) že pred krožiščem, ali pa v samem krožišču, če jim bo prometna situacija to dovoljevala. V tem primeru pride v poštev uporaba levega zunanjega ogledala, pogled čez levo rame in levi smerni kazalec. V primeru, da so zamudili zavzeti levi-notranji prometni pas, se bodo morali odpeljati v smeri BTC-ja. Se je pa enostavno polkrožno obrniti v novem krožišču med Markišavsko, Noršinsko in Lendavsko ulico. Tako kot povsod, tudi v krožišču ni dovoljeno prečkati polne – neprekinjene črte!

Pred vstopom v krožišče bomo odstopili prednost tudi vsem pešcem in kolesarjem, ki bodo prečkali naš uvoz po prehodu za pešce, oz. kolesarje. Enako bomo pozorni na kolesarje in pešce tudi ko bomo zapuščali krožišče. Torej se bomo po potrebi tudi ustavili.

Kako praktično uporabljati prvo soboško dvopasovno krožišče na Lendavski?

1. Pripeljem se po Industrijski iz smeri pokopališča.

a. Zaviti nameravam v smeri proti Hodošu in Moravskim toplicam.

Pred križiščem bom zasedel desni prometni pas, odstopil prednost vozilom, ki bodo v krožišču pripeljala po zunanjem pasu in z vključenim desnim smerokazom zapustil krožišče po zunanjem pasu. Kmalu se bo desni prometni pas končal, zato bom z levim smerokazom pravočasno obvestil ostale voznike za mano, da se želim preseliti na levi prometni pas. To bom tudi storil, tako, da ne bom oviral vozil na levem pasu in ne prej kot na zaključku desnega pasu.

Nič ne bo narobe, če bom zapeljal v krožišče z levega prometnega pasu na notranji pas, vendar bom moral odstopiti prednost vozilom v krožišču na obeh pasovih. V krožišču bom vključil desni smerokaz in zapustil krožišče brez bojazni neposredno z notranjega pasu, saj me pred vozili na desnem pasu varuje polna črta. Pozneje bom po sistemu zadrge odstopil prednost vozilom, ki se bodo vključevala na moj prometni pas z desnega.

b. Zaviti nameravam na Lendavsko, proti centru mesta

Pred križiščem pravočasno zasedem levi prometni pas. Pozor! V primeru, da bom izbral desni prometni pas, bom morali krožišče zapustiti že na prvem izvozu, saj mi bo neprekinjena črta branila nadaljevati vožnjo v krožišču naprej.

Torej, v krožišče zapeljem direktno na notranji pas, pri čemer upoštevam, da imajo vsa vozila, ki pripeljejo z naše leve po enem ali drugem pasu prednost. Vsekakor bom pred križiščem primerno zmanjšali hitrost, ustavil se pa bom le v primeru če bo to potrebno, da ne izsilijem prednosti. Takoj za izvozom v smeri Hodoša bom voznike, ki vozijo za mano, z desnim smerokazom obvestili o svoji nameri, da želim zamenjati prometni pas. Na zunanji prometni pas bom zapeljali brez težav, saj bo zaradi polne črte na izvozu v smeri Hodoša, prost. Ko bom odpeljal mimo izvoza v slepo ulico, nakažem svojo namero o zapustitvi krožišča tako, da še enkrat vključim desni smerni kazalec in potem zapeljem v zeleni smeri.

2. Pripeljem po Lendavski iz smeri Hodoša, oz. BTC-ja

a. Zaviti nameravam proti centru mesta

Pred križiščem se bomo postavil na desni prometni pas, ne bom izsilil prednosti vozilom, ki so že v krožišču in se premikajo na zunanji prometni pas. Se pa tudi ne bomo po nepotrebem zaustavljali. Takoj, ko bom odpeljal mimo izvoza v slepo ulico, bom vključil desni smerokaz in potem zapustil krožišče.

b. Zaviti nameravam na Industrijsko cesto v smeri pokopališča

Pred križiščem se bomo postavili na levi prometni pas (tega ne priporočamo daljšim vozilom, kot so to tovornjaki in avtobusi, ker je radij krožišča premajhen).

Po nepotrebem se ne bomo ustavljali, kar ne pomeni, da ne bomo prilagodili hitrosti in ne pomeni, da bomo izsiljevali prednost. Ponovno velja, da imajo prednost vozila, ki se bodo pripeljala z naše leve, po katerem koli prometnem pasu. Ko bosta oba prometna pasova prosta, bomo zapeljali direktno na notranjega v krožišče. Zaradi majhnega radija krožišča, se bomo že takoj začeli pripravljati na spremembo prometnega pasu. Torej najprej pogled v desno ogledalo in tudi čez desno ramo, desni smerokaz in že bomo mimo izvoza v smeri centra, ko se bomo začeli seliti na zunanji prometni pas.

Desni smerni kazalec bomo pustili utripati in že bomo zavijali na Industrijsko cesto. Ne bo pa nič narobe, če tisti malo manj večji vozniki ne bodo uporabili notranjega prometnega pasu.

3. Pripeljemo se po Lendavski iz smeri centra mesta

a. Zavili bomo na Industrijsko cesto

Obvezno se pripeljemo po desnem prometnem pasu, če nikogar ne bomo ovirali takoj zapeljemo na zunanji prometni pas v krožišče, vključimo desni smerni kazalec in nadaljujemo na Industrijsko cesto. Pri tem ne pozabimo, da imajo kolesarji in pešci prednost!

b. Nadaljevali bomo v smeri Hodoša, oz. BTC-ja

Pripeljemo se po levem prometnem pasu in zavijemo obvezno na notranji prometni pas v krožišču. Seveda se prej prepričamo, da ne bomo pri tem ovirali niti voznikov na zunanjem, niti tistih na notranjem pasu. Krožišče bomo zapustili v smeri BTC-ja, zaradi neprekinjene črte direktno iz notranjega prometnega pasu, seveda z vključenim desnim smernim kazalcem.

V bistvu ne bo nič narobe, če bomo pripeljali po desnem pasu in se vključili v krožišče po zunanjem pasu. Če bo prilika, lahko tudi v krožišču zamenjamo prometni pas, ali pa nadaljujemo po zunanjem.

4. V konkretnem krožišču ni prepovedano polkrožno obračanje

Torej ga lahko uporabimo tudi za to, da se bomo obrnili. V tem primeru bomo vsekakor uporabili notranji prometni pas, ki ga bomo pravočasno zapustili.

Drugi udeleženci v prometu od nas pričakujejo, da bomo upoštevali prometna pravila, da bomo strpni do njihovih nerodnosti, da jim bomo s povečanjem varnostne razdalje omogočili varno menjavo prometnih pasov, da jih ne bomo spregledali, da jih bomo pravočasno in pravilno obveščali o naših namerah, ne nazadnje, da jim bomo s svojim nasmehom polepšali dan.

Ali morda niso to tudi naša pričakovanja?

Jože Veren, avgust – november 2010